

उर्ध्व प्रवरा प्रकल्प (निळवंडे -२), ता. अकोले,
जि. अहमदनगरच्या चतुर्थ सुधारित प्रकल्प
अहवालास रुपये २३६९.९५ कोटी इतक्या
किंमतीस सुधारित प्रशासकीय मान्यता प्रदान
करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

जलसंपदा विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: उर्ध्वप्रवरा सुप्रमा ०११५/प्र.क्र.७२/१५/मोप्र-१

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

दिनांक:- २१ जून, २०१७.

- पहावे:-** १. शासन निर्णय क्र. PIM-७४७०१६११६-IP(I); दिनांक १४ जुलै, १९७०.
२. शासन निर्णय क्र. MLD ११७६/२३३१/(८३४)/MAJ-(I), दिनांक २५/३/१९७७
३. शासन निर्णय क्र. उपप्र/१०९२/६२३/९२/मोप्र-१, दिनांक २२/६/१९९३.
४. शासन निर्णय क्र. उपप्र ०८/०३/(४२२/२००३)/मोप्र-, दिनांक ११/११/२००३

प्रस्तावना :

संदर्भ क्र.१ नुसार सन १९७० मध्ये प्रवरा नदीवर म्हाळादेवी गावाजवळ रु.७.९३ कोटी किंमतीच्या धरणस्थळास मूळ प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली होती. परंतु सदर धरणाचे काम सुरु करण्यास प्रकल्पग्रस्तांनी विरोध केल्यामुळे १९७० ते १९७७ या कालावधीमध्ये कोणतेही काम होऊ शकले नाही.

प्रकल्पाच्या किंमतीत वाढ झाल्यामुळे १९७७ मध्ये संदर्भ क्र. २ नुसार प्रथम सुधारित प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली . परंतु प्रकल्पग्रस्तांचा विरोध कायम असल्यामुळे धरणस्थळ निळवंडे गावाचे खालील बाजूस निळवंडे-१ या नावाने करण्याचा निर्णय शासनस्तरावर घेण्यात आला. या निळवंडे-१ धरणासही मौजे चितळवेढे व मौजे निळवंडे येथील प्रकल्पग्रस्तांनी तीव्र विरोध करुन धरण पुन्हा वर सरकविण्याची मागणी शासनाकडे केली.

अंतिमतः निळवंडे गावाचे वरील बाजूस दगडी धरण बांधण्याचा निर्णय घेण्यात येऊन रु २३४.४ कोटी किंमतीच्या धरण स्थळास उर्ध्व प्रवरा प्रकल्प (निळवंडे -२) या नावाने दि. २२.०६.१९९३ रोजी शासनाने संदर्भ क्र. ३ नुसार द्वितीय सुधारित प्रशासकीय मान्यता प्रदान केली. या नंतर प्रकल्पाच्या तृतीय सुधारित प्रकल्प अहवालास शासनाने संदर्भ क्र. ४ नुसार रु. ७६०.२१ कोटी किंमतीसाठी मान्यता प्रदान केली आहे.

धरणातून डावा कालवा सुरु होऊन त्याची एकूण लांबी ८५ कि.मी आहे. या कालव्यास ४ शाखा कालवे असून लाभक्षेत्र ४३,८६५ हेक्टर आहे. मुख्य डाव्या कालव्याच्या साखळी क्रमांक २७०६ येथून उजवा कालवा सुरु होतो व प्रवरा नदी ओलांडून नदीचे उजव्या तीराने जातो. या कालव्याची एकूण लांबी ९७ कि.मी असून लाभक्षेत्र २०,३९५ हेक्टर आहे. या दोन्ही कालव्यांद्वारे एकूण ६४,२६० हेक्टर सिंचन प्रस्तावित आहे.

अकोले तालुक्यातील स्थानिक शेतकरी व लोकप्रतिनिधींनी डोंगराच्या पायथ्यापासून ते मूळ मंजुर संरेखेपर्यन्तचे क्षेत्र सिंचनाखाली आणण्यासाठी उच्चस्तरीय पाईप कालवे करण्यासाठी आग्रही मागणी केली होती व मूळ प्रकल्पीय कालव्यांना विरोध होत होता. तसेच प्रकल्पग्रस्तांच्या विविध प्रलंबित मागण्यांपैकी प्रकल्पग्रस्तांच्या उर्वरित क्षेत्रास पाणी मिळावे म्हणून उपसा सिंचन योजनांची कामे तातडीने हाती घेण्यात यावीत ही एक मागणी होती. यास्तव प्रकल्पग्रस्त व बाधित गांवांमधील व्यक्तींचे बुडणा-या क्षेत्राच्या व्यतिरिक्त उर्वरित क्षेत्रातील शेतजमिनींना सिंचनाचा लाभ व्हावा या दृष्टीने प्रकल्पग्रस्तांच्या मागणीनुसार सदर क्षेत्राचा तृतीय सुधारित प्रशासकीय मान्यता प्रस्तावामध्ये समावेश करण्यात आला .

चतुर्थ सुधारित अंदाजपत्रकात प्रस्तावित केलेल्या उपसा सिंचन योजनांचे क्षेत्र हे २२९० हेक्टर आहे. उच्चस्तरीय कालव्याद्वारे होणारे सिंचन २३२८ हेक्टर आहे. अशा प्रकारे प्रकल्पाची प्रस्तावित सिंचन क्षमता एकूण ६८,८७८ हेक्टर इतकी आहे.

बांधकामाचे दरम्यान दरसूचीतील बदलामुळे वाढ, जास्त दराची निविदा स्विकृतीमुळे वाढ, भुसंपादनाच्या किंमतीतील वाढ, (विशेषतः नविन भुसंपादन कायद्यामुळे), संकल्पचित्रातील बदलामध्ये झालेली वाढ, अपुऱ्या

तरतूदीमुळे झालेली वाढ व इतर अनुषंगीक खर्चामुळे प्रकल्प किंमतीत वाढ झाली त्यामुळे गोदावरी मराठवाडा पाटबंधारे विकास महामंडळाने चतुर्थ सुधारित प्रशासकीय मान्यता प्रस्ताव मान्यतेस्तव शासनास सादर केला आहे.

प्रकल्प अहवालावर दि. ३१/५/२०१७ रोजी झालेल्या व्यय अग्रक्रम समितीचे बैठकीत चर्चा झाली आहे. व्यय अग्रक्रम समितीने बांधकामाची सद्यःस्थिती, किंमत वाढीची कारणमिमांसा, प्रकल्पातील कामाच्या अनुषंगाने, सिंचनविषयक विशेष चौकशी समितीच्या अहवालात नमुद केलेली निरीक्षणे व त्या अनुषंगाने केलेली कार्यवाही याचा परामर्श घेऊन नाशिक व अहमदनगर या जिल्हयांना वरदान ठरणान्या ऊर्ध्व प्रवरा (निळवंडे-२) प्रकल्पाचे काम पूर्णत्वास नेण्याच्या उद्देशाने, जलसंपदा विभागाच्या सन२०१३-१४ च्या दरसूचीवर आधारित रुपये २३६९.९५ कोटी इतक्या किंमतीच्या चतुर्थ सुधारित प्रकल्प अहवालास प्रशासकीय मान्यता देण्याचा जाणीवपूर्वक निर्णय घेतलेला आहे.

शासन निर्णय-

ऊर्ध्व प्रवरा (निळवंडे-२) ता.अकोले जि. अहमदनगर या प्रकल्पाच्या जलसंपदा विभागाच्या सन २०१३-१४ च्या दरसूचीवर आधारित रुपये २३६९.९५ कोटी (रुपये दोन हजार तिनशे एकोणसत्तर कोटी पंच्यान्नव लक्ष फक्त) [प्रत्यक्ष कामासाठी रुपये २१३६.५८ कोटी (रुपये दोन हजार एकशे छत्तीस कोटी अठ्ठावन्न लक्ष) व अनुषंगीक खर्च २३३.३७ कोटी (रुपये दोनशे तेहत्तीस कोटी सदोतीस लक्ष)] इतक्या किंमतीस खालील अटींच्या अधीन राहून चतुर्थ सुधारित प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे. प्रकल्पाच्या उपशिर्षनिहाय तरतुदींचा गोषवारा परिशिष्ट "अ" मध्ये सोबत जोडला आहे.

- १) प्रकल्प नियोजनानुसार धरण सन २०१८-१९ पर्यंत व कालवे सन २०२३-२४ पर्यंत पूर्ण करण्यात यावेत.
- २) सिंचन विषयक विशेष चौकशी समितीच्या अहवालातील आक्षेपांची विहित पध्दतीने पूर्तता करावी.
- ३) राज्यस्तरिय तांत्रिक सल्लागार समिती च्या अहवालातील मुद्द्यांची पूर्तता करावी.
- ४) जलसंपदा विभागाच्या दिनांक २/५/२०१७ च्या शासन निर्णयानुसार या प्रकल्पांतर्गतच्या लाभक्षेत्रात सूक्ष्म सिंचनास पुरक वितरण व्यवस्था निर्माण करण्याच्या अनुषंगाने तसेच वितरण व्यवस्थेचे भू-संपादन कमी करणेसाठी प्राधान्याने नलिका वितरण प्रणालीचा अवलंब करावा.
- ५) साई शिर्डी संस्थानामार्फत या प्रकल्पासाठी देऊ करण्यात आलेल्या निधीच्या प्राप्तीसाठी प्राथम्याने कार्यवाही करावी.
- ६) चालू आर्थिक वर्षात निधी उपलब्धतेच्या अनुषंगाने नियोजन विभाग व वित्त विभाग यांच्या सहमतीनंतरच प्रकल्पासाठीच्या कामांची निविदा प्रक्रिया सुरु करण्यात यावी.
- ७) प्रकल्पास रु. २३६९.९५ कोटी किंमतीस नव्याने केंद्रीय जल आयोगाची मान्यता घेण्यात यावी.
- ८) आर्थिक दायित्व निर्माण होईल अशा नवीन घटकांचा शासन मान्यतेशिवाय प्रकल्पात समावेश करू नये.
- ९) पी- देखभाल या उपशिर्षाखाली सर्वसाधारण देखभालीच्या कामाव्यतिरीक्त अन्य मोठ्या प्रमाणावर दुरुस्ती करावयाची असल्यास अशा कामांना स्वतंत्र प्रशासकीय मान्यता घेण्यात यावी.
- १०) संपुर्ण लाभक्षेत्रामध्ये पाणीवापर संस्था स्थापन करून सिंचन व्यवस्थापन पाणीवापर संस्थेस हस्तांतरीत करावे.
- ११) सुधारित प्रशासकीय मान्यता म्हणजे प्रकल्प कार्यान्वितीकरणाचे विविध टप्प्यावर क्षेत्रिय अधिका-यांनी घेतलेल्या विविध निर्णयास व क्षेत्रिय अनियमितता झाली असल्यास अशा अनियमिततेस सहमती असे गृहीत धरता येणार नाही.

या प्रकल्पाच्या कामावरील खर्च मागणी क्र. आय-५, मुख्य लेखाशीर्ष ४७०१ मोठे व मध्यम पाटबंधाऱ्यावरील भांडवली खर्च, (१९०) सार्वजनिक क्षेत्रातील व इतर उपक्रमातील गुंतवणूका, (०२) (०५) गोदावरी मराठवाडा पाटबंधारे विकास महामंडळास भाग भांडवली अंशदान (मोप्र) (संगणक संकेतांक ४७०१ आय ८९९) या लेखाशिर्षाखाली खर्ची घालावा व शासनाच्या मंजूर अनुदानातून भागविण्यात यावा.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१७०६२२१९२३४९२५२७ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकीत करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(श.शं दाभाडकर)
शासनाचे अवर सचिव.

सहपत्र: परिशिष्ट "अ"

प्रत-

- १) मा. राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
- २) मा. मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई.
- ३) सर्व मा. मंत्री/ मा. राज्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई.
- ४) महालेखापाल, महाराष्ट्र राज्य, (लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई/नागपूर.
- ५) कार्यकारी संचालक, गोदावरी मराठवाडा पाटबंधारे विकास महामंडळ, औरंगाबाद.

शासन निर्णय क्रमांक: उर्ध्व सुप्रमा ०७१५/प्र.क्र.७२/१५/मोप्र-१, दिनांक २१/०६/२०१७ चे सहपत्र

परिशिष्ट "अ"

किंमतीचा उपशिर्ष निहाय गोषवारा

(रक्कम रुपये लक्ष मध्ये)

उपशिर्ष	मंजूर तृतीय सुप्रमा नुसार तरतुद	प्रस्तावित चतुर्थ सुप्रमा नुसार तरतुद	वाढ / घट (+ / -)	फेब्रुवारी २०१५ अखेर झालेला खर्च	उर्वरित किंमती
[A] शिर्ष कामे					
ए-प्राथमिक	८२.१२	५३४.१३	४५२.०१	१५०.६८	३८३.४५
बी-भूसंपादन	१७५९	४७४१.७७	२९८२.७७	३१८९.३९	१५५२.३८
सी-कामे	२४६९८.२३	३८०००.४१	१३३०२.१८	४०७८४.७३	-२७८४.३२
डी-रेग्युलेटर	१०५१.६६	३२२०.८	२१६९.१४	२७३८.०५	४८२.७५
ई-फॉल्स	०.००	०.००	०	०	०.००
एफ-RHT वर्क्स	०.००	०.००	०	०	०.००
जी-ब्रिजेस	०.००	०.००	०	०	०.००
एच-एस्केप	०.००	०.००	०	०	०.००
के-बिल्डींग	५६८.२४	५०९.०५	-५९.१९	२५८.८४	२५०.२१
एल-मातीकाम	०.००	०.००	०	०	०.००
एम-वृक्षारोपण	१९.७५	४१.०५	२१.३	१६.२५	२४.८०
ओ-संकिर्ण	२४०.५८	६७९.२६	४३८.६८	३१४.६८	३६४.५८
पी-देखभाल	११०२.९३	२०८७.९५	९८५.०२	१४४.६८	१९४३.२७
क्यु-स्पे.टी. & पी	१८४.६४	१८४.६८	०.०४	१४७.०९	३७.५९
आर-दळणवळण	२२९९.५७	४८२७.९४	२५२८.३७	२३२६.६	२५०१.३४
एस - सामुग्रीवरील तुट	७४.९६	११६.४	४१.४४	०	११६.४०
एकुण [A]	३२०८१.६८	५४९४३.४४	२२८६१.७६	५००७०.९९	४८७२.४५
[B] कालवे व वितरण व्यवस्था					
ए-प्राथमिक	४९२.९०	१६७९.७४	११८६.८४	१४७.६८	१५३२.०६
बी-भूसंपादन	१२९६.२२	१२४९३.०८	१११९६.८६	१८८९.२९	१०६०३.७९
सी-कामे	१२२९.५६	०.००	-१२२९.५६	०	०.००
डी-रेग्युलेटर	९२८.७२	४३८५.२६	३४५६.५४	०	४३८५.२६
ई-फॉल्स	११६.१०	११७८.६२	१०६२.५२	११३.२३	१०६५.३९
एफ-RHT वर्क्स	५४८६.३०	४१८२९.५५	३६३४३.२५	९४५.५४	४०८८४.०१
जी-ब्रिजेस	६८६.६८	६९५५.६३	६२६८.९५	१५७.८३	६७९७.८०
एच-एस्केप	९०.०८	१४६९.७६	१३७९.६८	०	१४६९.७६
के-बिल्डींग	९४८.४३	१६१९.८४	६७१.४१	१११.४२	१५०८.४२
एल-मातीकाम	८८९५.२३	२९०२५.१५	२०१२९.९२	१४३०४.९	१४७२०.२५

एम-वृक्षारोपण	१७४.०७	२०८.६८	३४.६१	१५.३३	१९३.३५
ओ-संकिर्ण	५८९.८८	४०९.५८	-१८०.३०	१५४.६६	२५४.९२
पी-देखभाल	३३७.०९	१२८०.९२	९४३.८३	१११.४२	११६९.५०
उपशिर्ष	मंजूर तृतीय सुप्रमा नुसार तरतुद	प्रस्तावित चतुर्थ सुप्रमा नुसार तरतुद	वाढ / घट (+ / -)	फेब्रुवारी २०१५ अखेर झालेला खर्च	उर्वरित किंमती
क्यु-स्पे.टी. & पी	२३८.१६	८२.२३	-१५५.९३	०	८२.२३
आर-दळणवळण	१४९.००	३८७.५३	२३८.५३	०.१७	३८७.३६
एस - सामुग्रीवरील तुट	४९.०७	१७१.४६	१२२.३९	०	१७१.४६
यु-वितरीका	१७५१४.०३	४६४०५.३२	२८८९१.२९	१०२५.८३	४५३७९.४९
उच्चस्तरिय पाईप कालवा	०.००	९१३२.४२	९१३२.४२	२५९७.०१	६५३५.४१
एकुण बांधकामे	३९२२१.५२	१५८७१४.७७	११९४९३.२५	२१५७४.३१	१३७१४०.४६
एकुण [B]	३९२२१.५२	१५८७१४.७७	११९४९३.२५	२१५७४.३१	१३७१४०.४६
[C] ईटीपी चार्जेस	४७१७.८१	२३३३६.७८	१८६१८.९७	७८४६.९६	१५४८९.८२
एकुण [A+B+C]	७६०२१.०१	२३६९९४.९९	१६०९७३.९८	७९४९२.२६	१५७५०२.७३